

# PROVBESTÄMMELSER FÖR GESÄLLBREV I HANDVÄVARYRKET / KONSTVÄVARE

---

Provbestämmelserna framtagna och senast reviderade av branschen 2003-05-08 och fastställda av Sveriges Hantverksråd 2014-05-21.

**ANSVARIG BRANSCH/YRKESORGANISATION:  
SVENSKA HEMSLÖJDSFÖRENINGARNAS RIKSFÖRBUND, SHR**

## **FÖRKUNSKAPSKRAV**

Gesällprov kan avläggas efter minst 2 500 timmar, motsvarar ca 3 år, dokumenterad utbildnings-/yrkeserfarenhet i yrket, eller motsvarande av branschen validerade kunskaper se **bilaga 1**.

## **GESÄLLPROV - ALLMÄNNA ANVISNINGAR**

Gesällprovet är ett yrkesprov som skall vara av sådan art att det efter genomförd granskning visar om den prövande är väl insatt i yrket och har de kunskaper, kompetenser och färdigheter som krävs för att kunna utföra de i yrket förekommande arbetsuppgifterna. Gesällprovet kan utföras som specialarbete inom eller i anslutning till utbildning eller som enskilt arbete.

Den sökande ska vara väl förtrogen med den teknik och produkt som provet avser samt ha goda kunskaper i textil montering.

Förlaga till gesällprov ska lämnas för godkännande till granskningsnämnden innan provet påbörjas och när provet är slutfört ska det lämnas till granskningsnämnden för slutgranskning.

Gesällprovet skall utföras under de närmast följande sex månaderna efter det att förlagan till provet lämnats in för godkännande av branschens granskningsnämnd.

## **PROVANVISNINGAR**

Beskrivning av praktiskt prov och dess genomförande se **bilaga 1**.

## **GRANSKNING AV PROVET:**

En kontrollant utsedd av SHRs granskningsnämnd ska intyga att provet är egenhändigt utfört i enlighet med de fastställda provbestämmelserna, **se bil. 1** samt följa arbetet och närvara då arbetet påbörjas och då väsentliga moment utförs.

Kontrollanten närvarar vid den avslutande granskningen av provet. Granskning av gesällprovet ska ske i nära anslutning till att provet är genomfört, **se bil. 1**.

## **KOSTNAD**

Branschkostnaderna för **gesällprovet** är 1 000 kr och betalas till SHR. Betalningen ska vara gjord innan den **1 februari** eller **1 september** för att ansökan ska behandlas. Betalning sker till Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund, SHR BG 5794-7806

Kostnaden för **gesällbrev** är 700: - + moms (875: - inkl. moms) och betalas till Gesäll och Mästarbrevskansliet. Med brevet följer ett ID-kort med information om Gesällbrev översatt till fem språk.

## **ANSÖKAN**

Ansökan/anmälan om att avlägga **gesällprovet** görs till Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbunds, SHRs Granskningsnämnd.

Ansökan ska innehålla; förslag till **prov** komplett med ansökningshandlingar, betald ansökningsavgift, förlaga (skiss), teknikprov samt beräknad material- och tidsåtgång.

Ansökan som ska vara i A4 format ska lämnas i två exemplar, ett original och en kopia samt skickas in digitalt. Ansökan ska vara SHRs Granskningsnämnd tillhanda senast **1 februari** eller **1 september**.

Efter godkänt prov ansöker branschen om **gesällbrev** hos Gesäll- & Mästarbrevskansliet. Ansökan samt generell information finns på [www.hantverksrad.se](http://www.hantverksrad.se)  
Utdelning av gesällbrev sker via den lokala hantverks- och/eller företagarföreningen och sker vanligtvis en gång per år.

## **KONTAKTUPPGIFTER**

### **Branschorganisation:**

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund  
SHRs Granskningsnämnd  
Åsögatan 122, 116 24 Stockholm  
Agneta Carlson  
Tfn. 08-54 54 94 52  
[info@hemslojden.org](mailto:info@hemslojden.org)  
[www.hemslojden.org](http://www.hemslojden.org)

### **Gesäll- och mästarbrevskansliet:**

Sveriges Hantverksråd  
Gesäll- och Mästarbrevskansliet  
Box 147, 793 23 Leksand  
[info@hantverksrad.se](mailto:info@hantverksrad.se) Tfn. 0247-369 55  
[www.hantverksrad.se](http://www.hantverksrad.se)

Har du frågor och funderingar kring prov eller gesällbrev - tveka inte att kontakta oss!

**EN KUNNIG HANTVERKARE ÄR EN STOLT HANTVERKARE!**

## Bilaga 1

# PROVANVISNINGAR FÖR GESÄLLPROV I HANDVÄVARYRKET / KONSTVÄV

---

### **FÖRKUNSKAPSKRAV:**

Sökande som saknar formell utbildning ska redovisa motsvarande kunskaper inom följande ämnesområden:

#### **Material:**

*Kunskap om vävstolar och redskap*

*Kunskap om material för vävning samt materialberäkning*

#### **Mönster:**

*Studerat mönster och teknik i äldre och nutida vävnader*

*Bearbetning av detaljer från äldre förebilder*

*Kunskap om mönsterbindning och mönsterplanering*

*Bearbetning och anpassning av skisser till lämpliga tekniker, material, kvalitéer och färger*

#### **Bindning:**

*Kunskap i bindningslära och analys av bindningar*

#### **Vävteknik:**

*Vävningen ska omfatta enkla och mer komplicerade samt mångskiftade tekniker*

#### **Montering och efterarbete:**

*Kunskap om efterbehandling, montering och avslutning*

#### **Vård av textilier:**

*Kunskap om skötsel och rengöring, hantering och förvarning*

Intyg fordras från person, sakkunnig inom ämnesområdet, förslagsvis arbetsgivare eller hemslöjdskonsulent.

### **PRAKTISKT PROV:**

#### **Provet ska bestå av:**

Vävnad i valfri teknik t ex: daldräll, jämtlandsdräll, sjusprängsdräll, opphämta eller smålandsväv eller konstvävnad utförd efter förlaga där material, teknik, form och färg uppfyller upphovsmannens intentioner.

Grovleken på varp och inslag är valfria men skall vara väl anpassad till tekniken och arbetets slutliga funktion, kvalité och användningsområde

**Provet ska:**

- utföras *självständigt* efter egen eller annans förlaga och ska visa prov på hög yrkesskicklighet, där färg, form, teknik, täthet, material och funktion är anpassade till det tillverkade objektet.
- ha textilt och tekniskt hög kvalité som visar prov på stor yrkesskicklighet
- ha en avslutning/montering som är väl anpassad till yrkesprovets kvalité, funktion och användningsområde.
- utföras enligt **fastlagd tidsram** (minst 160 tim).

**När provet lämnas för granskning ska det åtföljas av:**

- förlaga med väl preciserade beskrivningar
- beskrivning av arbetsprocessen och t ex fotodokumentation
- undertecknat protokoll från kontrollanter med bl. a styrkt tidsrapportering

I förekommande fall och om så önskas ska objektet få visas på den person eller i den miljö som det är avsett för.

**Provet granskas med avseende på:**

- tolkning av förlaga
- montering
- kvalité (material, teknik)
- funktion och användningsområde
- färg/form
- utförande och helhetsverkan
- tidsåtgång

Granskningsnämndens beslut grundar sig helt på inlämnade ansökningshandlingar och utfört teknikprov. Gesällprovet ska överensstämja med det inlämnade teknikprovet och ha samma montering som detta.

**GRANSKNINGSPROTKOLL:**

Ett granskningsprotokoll i original, undertecknat av granskarna, skall bifogas till ansökan om gesällbrev.

**AVSLAG:**

Vid avslag av ansökan lämnar granskningsnämnden en skriftlig motivering till den sökande. Ansökningsavgiften till SHR återbetalas inte om ansökan avslås. Granskningsnämndens beslut går inte att överklaga.